

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»**

ЗАВТЕРДЖЕНО
Педагогічною Радою коледжу
30 серпня 2023 року протокол №1

Введено в дію наказом директора
№ 40-з від 31.08.2023р

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ
З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ
ВІДОКРЕМЛЕНОГО СТРУКТУРНОГО ПІДРОЗДІЛУ
«ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЛЬВІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ»**

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці у Відокремленому структурному підрозділі «Чернівецький фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» (далі - Положення) встановлює порядок навчання та перевірки знань з питань охорони праці працівників Відокремленого структурного підрозділу «Чернівецький фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» (далі - Коледж), а також навчання з питань охорони праці здобувачів освіти та слухачів підготовчих курсів (далі - здобувачі освіти) Коледжу.

1.2. Дане Положення розроблене з урахуванням «Типового положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці», затвердженого наказом Держнагляд охорони праці України від 26.01.2005р. №15, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15.02.2005р. за №231/10511 (із змінами) (далі - Типове положення), «Положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці в закладах, установах, організаціях, підприємствах, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 18.04.2006р. №304, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 липня 2006 року за №806/12680 (зі змінами) та «Методичних рекомендацій щодо проведення навчання і перевірки знань з безпеки життєдіяльності працівників закладів, установ, підприємств, організацій освіти і науки України».

1.3. Це Положення спрямоване на реалізацію системи безперервного навчання з питань охорони праці здобувачів освіти та працівників Коледжу з метою забезпечення належних, безпечних і здорових умов праці та навчання, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та виникненню аварійних ситуацій.

1.4. Вимоги цього Положення є обов'язковими для учасниками освітнього процесу та іншими працівниками Коледжу. Виконання

1.5. Згідно з Положенням в Коледжі один раз на 3 роки складаються плани-графіки проведення навчання та перевірки знань працівників з питань охорони праці, які затверджуються наказом по Коледжу.

1.6. Контроль за дотриманням вимог цього Положення здійснює Державний вищий навчальний заклад «Український державний університет науки і технологій» та органи державного нагляду за охороною праці і представники профспілки.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКИ ЗНАНЬ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

2.1. Відповідно до Положення під час прийняття на роботу і в процесі роботи працівники Коледжу проходять інструктажі, навчання та перевірку знань (раз на три роки) з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки та техніки безпеки, надання першої медичної допомоги потерпілим від нещасних випадків та інших питань безпеки життєдіяльності, а також правил поведінки в разі виникнення аварій та іншого стихійного лиха.

2.2. Перевірка знань працівників Коледжу з питань охорони праці проводиться за програмою. Перелік питань, з урахуванням специфіки роботи, складається членами комісії та затверджується директором Коледжу. До програми включаються питання дотримання вимог нормативно-правових актів з охорони праці, пожежної і радіаційної безпеки, електробезпеки, техніки безпеки та інших питань, додержання яких входить до їх функціональних обов'язків.

2.3. Працівники Коледжу, які суміщають професії, проходять інструктаж, навчання і перевірку знань з питань охорони праці з основних професій і з професій на яких вони працюють за сумісництвом.

2.4. Директор Коледжу, його заступники, на яких покладено відповідальність щодо організації роботи з охорони праці, інженер з охорони праці, викладачі предметів з охорони праці, члени комісій по перевірці знань з охорони праці проходять навчання і перевірку знань з питань охорони праці в галузевих навчальних центрах або навчальних закладах та установах, які отримали відповідний дозвіл на навчання з питань охорони праці, після чого отримують відповідне посвідчення, яке повинне постійно знаходитися у них під час виконання ними службових обов'язків. Всі інші працівники Коледжу проходять (раз на три роки) навчання і перевірку знань з питань охорони праці у комісії з перевірки знань Коледжу.

2.5. Навчання з питань охорони праці працівників Коледжу проводиться відповідно до навчального плану і програми навчання працівників закладів, установ, організацій і підприємств системи освіти з курсу «Охорона праці».

2.6. Працівники Коледжу можуть проходити підготовку у вигляді навчання (лекції) з охорони праці безпосередньо в Коледжі обсягом до 20 годин та шляхом самопідготовки. При навчанні шляхом самопідготовки працівники мають право на отримання консультацій від директора та осіб відповідальних за організацію роботи з охорони праці Коледжу.

2.7. Перевірка знань працівників Коледжу з питань охорони праці здійснюється комісіями, склади яких затверджується наказом по Коледжу. Головою комісії в Коледжі є заступник директора з навчальної роботи. До складу комісії також входять: інженер з охорони праці Коледжу, представник організації профспілки (в обов'язковому порядку), особи відповідальні за організацію роботи з охорони праці, до складу комісії (за потребою) викладачі охорони праці, які проводили навчання за їх згодою. Комісія вважається правочинною, якщо до її складу входять не менше трьох осіб (не враховуючи тих членів комісії, що залучаються).

2.8. Усі члени комісії повинні попередньо пройти навчання та перевірку знань з питань охорони праці, у порядку, встановленому Типовим положенням та цим Положенням.

2.9. Формою перевірки знань працівників Коледжу з питань охорони праці є тестування, залік або іспит за екзаменаційними білетами у вигляді усного або письмового опитування, а також творчої роботи. Тестування проводиться комісією за допомогою технічних засобів (авто екзаменатори, модульні тести).

2.10. Результати перевірки знань з питань охорони праці працівників Коледжу заносяться до протоколу засідання комісії з перевірки знань працівників з питань охорони праці .

2.11. Працівники Коледжу, які під час перевірки знань з охорони праці виявили задовільні результати розписуються в протоколі з перевірки знань. При цьому в зазначеному протоколі в стислій формі зазначається перелік основних нормативно-правових актів з охорони праці, питань охорони праці, виконання конкретних видів робіт, в обсязі яких працівник Коледжу пройшов перевірку знань. Видача посвідчень про перевірку знань працівникам Коледжу, які проходили навчання в закладі є обов'язковою лише для тих працівників, які виконують роботи підвищеної небезпеки або працюють у важких чи шкідливих умовах праці.

2.12. При незадовільних результатах перевірки знань з питань охорони праці працівники Коледжу, які виказали незадовільні результати під час перевірки знань, протягом одного місяця повинні пройти повторну перевірку знань.

2.13. Не допускаються до роботи працівники Коледжу, які не пройшли навчання і перевірку знань з питань охорони праці.

2.14. Організаційне забезпечення роботи комісії з перевірки знань в Коледжі (організація проведення перевірки знань з питань охорони праці, оформлення, облік і зберігання протоколів перевірки знань, оформлення і облік посвідчень про перевірку знань тощо) покладається на адміністрацію Коледжу. Термін зберігання протоколів перевірки знань з питань охорони праці не менше 5 років.

2.15. Позачергове навчання і перевірка знань працівників Коледжу з питань охорони праці проводиться при переведенні їх на іншу роботу або призначенні на іншу посаду (в разі якщо це потребує додаткових знань з питань охорони праці).

3. СПЕЦІАЛЬНЕ НАВЧАННЯ І ПЕРЕВІРКА ЗНАНЬ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ

3.1. Працівники Коледжу, безпосередньо зайняті на роботах, зазначених у «Переліку робіт з підвищеною небезпекою», затвердженому наказом Держнаглядохоронпраці України від 26.01.2005 № 15, зареєстрованому в Міністерстві юстиції України 15.02.2005 за № 232/10512, та «Переліку робіт, де є потреба у професійному доборі», затвердженому наказом МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.94 № 263/12, зареєстрованому Міністерством юстиції України 25.01.95 за № 18/554 (із змінами), проходять щороку спеціальне навчання і перевірку знань відповідно до Положення.

3.2. Порядок проведення спеціального навчання з питань охорони праці визначається Типовим положенням.

3.3. Спеціальне навчання працівників Коледжу з питань охорони праці проводиться як за місцем роботи, так і в навчальному центрі. У разі здійснення професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації в Коледжі спеціальне навчання є складовою зазначеної професійної підготовки.

3.4. Спеціальне навчання з питань охорони праці проводиться в Коледжі за навчальними планами і програмами, які розробляються з урахуванням конкретних видів робіт, виробничих умов, функціональних обов'язків працівників і затверджується наказом директора.

3.5. Стажування, дублювання і допуск до роботи працівників Коледжу, наведених у п.3.1. проводиться відповідно до Типового положення. 3.6. Перевірка знань з питань охорони праці після проведення спеціального навчання проводиться: комісією, що створюється за наказом директора Коледжу, якщо навчання проводилось в Коледжі; комісією відповідного територіального органу Держпраці за участю відповідних профспілок, якщо навчання проводилось у навчальному центрі.

До складу комісії з перевірки знань з охорони праці залучають осіб, які пройшли навчання та перевірку знань відповідних нормативно-правових актів з охорони праці та мають посвідчення.

4. НАВЧАННЯ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ

4.1. Навчання здобувачів освіти з питань охорони праці у Коледжі проводиться відповідно до вимог законодавства у сфері охорони праці, цивільного законодавства та освіти. Освіта в частині навчання з питань охорони праці надається згідно із стандартами освіти, що визначають вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей і загальний обсяг навантаження здобувачів освіти.

4.2. Навчання здобувачів Коледжу з питань охорони праці проводиться як традиційними методами, так і з використанням сучасних форм організації навчання - модульного, дистанційного, екстернатного тощо, а також з використанням технічних засобів навчання - аудіовізуальних, комп'ютерних.

4.3. Під час трудового і професійного навчання на підприємствах, в установах, організаціях на здобувачів освіти поширюється законодавство про охорону праці в такому ж порядку, що до їх працівників.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ

5.1. Працівники Коледжу попередньо - під час прийняття на роботу та періодично раз на півріччя проходять інструктажі з питань охорони праці, навчання щодо надання домедичної допомоги потерпілим від нещасних випадків та дій під час виникнення аварійних ситуацій, пожеж і стихійних лих, навчання з питань цивільного захисту, у тому числі правилам техногенної та пожежної безпеки.

5.2. Порядок проведення інструктажів з охорони праці та з техніки безпеки з працівниками в Коледжі визначається цим Положенням і проводяться за інструкціями розробленими, затвердженими та введеними в дію наказами по Коледжу:

5.2.1. Вступний інструктаж з охорони праці проводиться з працівниками Коледжу:

- які приймаються на постійну або тимчасову роботу незалежно від їх освіти, стажу роботи та посади;

- які прибули до Коледжу і будуть брати безпосередню участь у освітньому процесі або планується виконання ними іншої роботи в Коледжі.

Вступний інструктаж з охорони праці проводиться інженером з охорони праці Коледжу або іншою особою відповідно до наказу директора Коледжу, на яку покладається цей обов'язок і яка в установленому цим Положенням пройшла навчання і перевірку знань з питань охорони праці. Вступний інструктаж з охорони праці проводиться в кабінеті інженера охорони праці. Вступний інструктаж проводиться за програмою, розробленою затвердженою і введеною в дію наказом директора Коледжу.

Зміст та об'єм програми вступного інструктажу визначається директором Коледжу та погоджується службою охорони праці. Запис про проведення вступного інструктажу з охорони праці з працівниками Коледжу робиться в журналах реєстрації вступного інструктажу з питань охорони праці який зберігається як документ сурової звітності у інженера з охорони праці Коледжу.

5.2.2. Первинний інструктаж на робочому місці з охорони праці проводяться до початку роботи безпосередньо на робочому місці з працівником:

- новоприйнятим (постійно чи тимчасово) до Коледжу працівниками чи для тих працівників Коледжу, що переводиться з одного структурного підрозділу до іншого;

- який виконуватиме нову для нього роботу, відрядженими з інших установ чи закладів освіти до Коледжу, які беруть безпосередню участь у освітньому процесі. Первинний інструктаж на робочому місці з охорони праці проводиться керівниками структурних підрозділів індивідуально або з групою осіб одного фаху за інструкціями з охорони праці відповідно до виконуваних ними робіт та реєструється в журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місці (додаток 3).

5.2.3. Повторний інструктаж з охорони праці проводяться керівниками структурних підрозділів на робочому місці індивідуально з кожним окремим працівником, з групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу.

Повторний інструктаж проводяться при виконанні робіт з підвищеною небезпекою - 1 раз на 3 місяці, для решти робіт - 1 раз на 6 місяців.

5.2.4. Позаплановий інструктаж проводяться на робочому місці працівника або в приміщенні, яке для цього пристосоване (кабінет служби охорони праці) у разі:

- введення в дію нових або внесення змін та доповнень до нормативноправових актів з охорони праці;

- зміни технологічного процесу, заміни або модернізації устаткування, приладів та інструментів, та інших факторів, що впливають на стан охорони праці; порушень працівниками Коледжу вимог нормативно-правових актів охорони праці, що призвели до травм, аварій, пожеж тощо;

- перерви в роботі виконавця більше ніж на 30 календарних днів для робіт з підвищеною небезпекою, а для решти робіт понад 60 днів. Позаплановий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником закладу або з групою працівників одного фаху.

Обсяг і зміст позапланового інструктажу з охорони праці визначаються в кожному окремому випадку, в залежності від причин і обставин, що спричинили потребу їх проведення.

5.2.5. Цільовий інструктаж з охорони праці проводиться у разі:

- ліквідації аварії або стихійного лиха чи їх наслідків;

- проведення робіт, на які відповідно до законодавства з питань охорони праці оформлюються наряд-допуск, наказ або розпорядження. Цільовий інструктаж проводиться індивідуально з окремим працівником або з групою працівників. Обсяг і зміст цільового інструктажу визначаються залежно від виду робіт, що будуть виконуватися.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ІНСТРУКТАЖІВ З ПИТАНЬ ОХОРОНИ ПРАЦІ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ КОЛЕДЖУ

6.1. Перед початком навчальних занять один раз на рік, а також під час зарахування або оформлення до Коледжу здобувачів освіти проводиться вступний інструктаж з охорони праці інженером з охорони праці або особою, на яку покладено наказом директора Коледжу. За умови чисельності учасників освітнього процесу в Коледжі понад 200 осіб інженером з охорони праці проводиться навчання з вихователями, майстрами, кураторами груп, які в свою чергу інструктують здобувачів освіти перед початком навчального року. Запис про вступний інструктаж робиться на окремій сторінці реєстрації вступного інструктажу з охорони праці для здобувачів освіти у журналі обліку навчальних занять

6.2. Первинний інструктаж зі здобувачами освіти Коледжу проводиться на початку навчального року перед початком навчання в кожному кабінеті, майстерні, лабораторії, спортзалу тощо, перед початком канікул, а також перед початком заходів за межами Коледж.

Первинний інструктаж проводять викладачі, куратори груп, майстри виробничого навчання, тренери, керівники гуртків тощо. Інструктаж

проводиться зі здобувачами освіти, а також з батьками, які беруть участь у поза навчальних заходах. Запис про проведення первинного інструктажу робиться в окремому журналі реєстрації первинного, позапланового, цільового інструктажів з охорони праці, який зберігається в кожному кабінеті, майстерні, лабораторії, спортзалу тощо. Здобувачі освіти, які інструктуються, ставлять свій підпис у журналі.

Первинний інструктаж проводиться перед виконанням кожного навчального завдання, пов'язаного з використанням різних інструментів, матеріалів, приладів, до початку заняття, лабораторної, практичної роботи тощо. Первинний інструктаж, який проводиться перед початком заняття, практичної, лабораторної роботи, реєструється в журналі обліку навчальних занять, виробничого навчання на сторінці предмета в розділі про запис змісту заняття.

6.3. Позаплановий інструктаж з охорони праці для здобувачів освіти Коледжу проводиться при порушенні ними вимог нормативно-правових актів з охорони праці під час освітнього процесу, що призвели до травм, чи можуть призвести, до травм, надзвичайних ситуацій тощо, зміни умов виконання навчальних завдань, лабораторних робіт, виробничої практики. Професійної підготовки тощо, а також у разі нещасних випадків, що сталися під час освітнього процесу та межами Коледжу.

6.4. Цільовий інструктаж з охорони праці для здобувачів освіти Коледжу проводиться в разі організації позанавчальних заходів (олімпіади, турніри предметів, екскурсії, туристичні походи, спортивні змагання тощо), під час проведення громадських заходів, проведення позанавчальних робіт (прибирання територій, приміщень, науково-дослідна робота на навчально-дослідній ділянці тощо). Реєстрація цільового інструктажу здійснюється куратором групи, або безпосереднім керівником робіт у журналі реєстрації інструктажів з питань охорони праці для здобувачів освіти. в разі організації при проведенні дослідів та інше проводиться перед проведенням навчально-практичних занять (дослідів) у приміщеннях, зазначених в п. 6.2.3. або в разі необхідності використання студентами в процесі навчання різних механізмів, інструментів, матеріалів, які можуть стати причиною отримання травм.

6.5. Інструктажі з охорони праці зі здобувачами освіти Коледжу, що проводяться під час трудового і професійного навчання в Коледжі, проводять куратори груп, керівники робіт, майстри виробничого навчання та інші особи, на яких покладено наказом керівника проведення інструктажів. Такі самі інструктажі на виробництві проводять особи, на яких покладено ці обов'язки наказом керівника підприємства, організації, де здобувачі освіти Коледжу

проходять трудове та професійне навчання. 6.6. Реєстрація таких інструктажів проводиться:

- вступний - в окремому журналі обліку вступного інструктажу для здобувачів освіти;

- первинний (три рази на рік) у журналі обліку первинного інструктажу для здобувачів освіти.

- з безпечної поведінки перед початком занять в кабінетах, майстернях, спортзалах, чи інших приміщеннях з підвищеною можливістю отримання травм

- у класному журналі на спеціальній сторінці;

- з безпеки перед виконанням практичного завдання (дослід), чи заняття, пов'язаного з використанням різних механізмів, інструментів, матеріалів тощо у журналі обліку навчальних занять на сторінці предмету у розділі теми уроку, навчального заняття тощо.

6.7. Тематика та порядок проведення інструктажів з охорони праці для здобувачів освіти Коледжу розробляється у відповідності з цим Положенням та з урахуванням специфіки проведення лекційних, чи практичних занять (дослідів).

6.8. Крім проведення інструктажів з охорони праці, інструктажів з безпечного поводження та з техніки безпеки в кабінетах зі здобувачами освіти Коледжу додатково в позанавчальний час здійснюється виховна робота у вигляді бесід у відповідності до «Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 01.08.2001 № 563, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.11.2001 за № 969/6160. Інструкції для проведення бесід розробляються в Коледжі, затверджуються і вводяться в дію наказами директора Коледжу. Бесіди обов'язково повинні містити питання: безпечної поведінки здобувачів освіти у побуті, охорони здоров'я, пожежної і радіаційної безпеки, безпеки дорожнього руху, попередження побутового травматизму, у випадку надзвичайних ситуацій, надання першої долікарської допомоги тощо.

6.9. Записи про проведення бесід робляться у журналах обліку навчально-виховної роботи на сторінках куратора.

6.10. Цільові інструктажі проводиться зі здобувачами освіти Коледжу.